Kőszeg, 1900. március hó 4-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyiltter sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

Előfizetési pénzek és reclamátiók, valamint a lap szellemi részét illető közlemények
Feigl Gyula
kiadó címére küldendők.

XX. évfolyam. | Felelős szerkesztő és kiadó: FEIGL GYULA. | 9. szám.

Beszámoló.

A kőszegi takarékpénztár f. é. február hó 25-én d. e. 10 órakor tartotta saját helyiségében ez évi rendes közgyűlését, melyen 37 részvényes személyesen, 17 részvényes meghatalmazott által, 5 kiskoru részvényes pedig törvényes képviselője által vett részt. A közgyűlés tárgysorozata a következő volt: 1.) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1899. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése, a tiszta nyeremény felosztása és a felmentvény megadása feletti határozat-hozatal. 2.) Igazgatósági elnök és alelnöknek s felügyelő-bizottsági 3 rendes és 2 póttagnak vagy 7 igazgatósági tagnak 3 évi s 2 igazgatósági tagnak 1 évi időtartamra való választása. *Lauringer* János igazgatósági alelnök mint a közgyűlés elnöke megnyitván a közgyűlést, megemlékezett a súlyos veszteségről, mely az intézetet igazgatósági elnökének *Pötzelberger* Károlynak, ki évek hosszú során át mint az igazgatóság tagja, majd alelnök s elnök működött, a mult év folyamán bekövetkezett elhunytával érte, s javasolta hogy a közgyűlés az elhunyt igazgatósági elnöknek emlékét jegyzőkönyvileg örökítse meg. E javaslatot a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Ezután az elnök a jegyzőkönyv vezetésére *Markovits* József ügyészt és titkárt, a ki súlyos betegségéből majdnem teljesen felépülvén, az összes jelenlevők szívélyes üdvözletében részesült, a jegyzőkönyv hitelesítésére s a szavazatszedő-bizottság tagjaink pedig *Gerencsér* Uzor és báró *Miske* Kálmán részvényeseket kérte fel. Az 1899. évről, mint az 1844. évben alakult kőszegi takarékpénztár 55-ik üzletéről szóló üzletkimutatás és mérleg kinyomatva közkézen forgván, annak felolvasatását a közgyűlés mellőzte. Az 1899. évi üzletkezdésről szóló részletes jelentés főbb adatai a következők: A betétek állása 1898. december 31-én 5,024,715 frt 15 kr; 4299 fél betett 891,766 frt 22 krt; a tőkésitett kamatok 198,621 frt 48 krt tettek, összesen 6,115,102 frt 81 kr; visszafizettetett 4009 félnek 920,387 frt 68 kr, maradt tehát a betétek állása 1899. december 31-én: 5,194,715 frt 13 kr., a betétiszámla emelkedése tehát 169,999 frt 98 kr. — A magánkötvényekre kihelyezett kölcsönök összege 1898. december 31-én 4,432,875 frt 66 kr. volt; 1899. év folyamában 267 fél 496.002 frt 03 kr. új kölcsönt vett fel; a visszafizetett kölcsönök pedig 188,645 frt 24 krt tettek, a kölcsönszámla állása 1899. december 31-én tehát 4.740,232 frt 45 kr. maradt, vagyis 307,356 frt 79 krral emelkedett. A váltótárca állása 1898. december 31-én 174,054 frt 60 kr., 1899. december 31-én pedig 209.219 frt 82 kr. volt, tehát 35,165 frt 22 krral emelkedett. Az előlegek állása 1898. december 31-én 109,262 frt 35 kr., 1899. december 31-én pedig 93,038 frt volt, tehát 16,224 frt 35 krral csökkent. A leszámitolt értékpapirok állása 1898. december 31-én 80,073 frt 16 kr. volt, ebből befolyt 18,182 frt 40 kr., maradt tehát 1899. december 31-én 61.890 frt 76 kr. Rövid felmondási időre különféle pénzintézeteknél elhelyezett tőkék-összege 105,585 frt 95 kr; az intézet tulajdonát képező tőzsdeszerű értékpapirok a következők: magyar földtehermentesítési kötvény 150,212 frt m. italmérési jogkártalanitási kötvény 48,114 frt; Budapest belvárosi takarékpénztári záloglevél 49,500 frt; Kőszeg-Szombathelyi vasuti elsőbbs. részv. 21,660 frt, összesen 269,486 frt; a tartalékalap értékpapirjai 64,350 frt; a nyugdíjalap értékpapirjai 50,261 frt 10 kr. beszerzési árban 52,224 frt 11 kr. értéket képviselnek; az árfolyam különbözeti alap 28,813 frt 39 kr; — a mérlegben kimutatott összvagyon 5,736,305 frt 31 kr; a mult évihez képest 175 290 frt 56 krral emelkedett. Az 1899. évi összforgalom 5,090,441 frt 12 kr. volt. Jótékony és közhasznu czélokra az 1899. év folyamán 1,103 frt 10 kr. forditott. Az 1899. évi tiszta nyeremény 74,065 frt 30 kr. tehát az előző évinél 4,628 frt 80 krral többet tett. A közgyűlés e részletes jelentést, minaz intézet állandó gyarapodásának és felvirágozásának tanujelét örvendetes tudomásul vette, az igazgatóság javaslata alapján, melyhez a felügyelő-bizottság is hozzájárult az 1899. évi osztalékot részvényenkint 100 frtra állapitotta meg s a szelvényeket 1900. február 26-tól kezdve rendelte beváltatni, a nyugdíj-alapra 1,234 frt 50 krt, jótékony és közhasznu célokra pedig 2,500 frtot szavazott meg, s 8,801 frt 21 krt mint nyeremény átvitelt rendelt elkönyveltetni. A jótékony és közhasznu célokra szánt 2500 frt vagyis 5000 koronából maga a közgyűlés: 1) a gymn. segélyegyletnek 80 k., 2) a szegény tanulókat segélyző egyletnek 60 k., 3) az evang. iskolának könyvtára javára 40 k., 4) a kath. elemi iskolának jutalomdíjakra 40 k., 5) az izraélita iskolának jutalomdíjakra 20 k., 6) a polgári iskolának jutalomdíjakra 40 k., 7) ugyanannak tankönyvekre 40 k., 8) az iparrajztanodának jutalomdíjakra 20 k., 9) a kereskedelmi és iparos tanonc-iskolának jutalomdíjakra 40 k., 10) a kisdedóvó-egyletnek 300 k., 11) a betegháznak 100 k., 12) a szegényintézetnek 200 k., 13) a kath. polgári ispotálynak 100 k. 14) a kath. nőegyletnek 40 k., 15) az evang. nőegyletnek 40 k., 16) a tüzoltó-egyletnek 100 k., 17) a Győri-féle templom fentartási alapnak 80 k., 18) az evang. templomépítési alapnak 80 k., 19) az ipartestületi segélyalapnak 40 k., 20) a turista körnek 100 k., és 21) a diakonissza betegápoló egyletnek 100 k. adományt juttatott, s ugy az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt egyhangulag megadta. A tárgysorozat 2-ik pontját a választások képezvén, a sza-

TÁRCA.

A madarak védelme.

CHERNEL ISTVÁN-tól.

(Folytatás.)

Hogyan védelmezzük hát meg a madarakat?

A mai viszonyok közt legelőször is kell, hogy köztudatba jusson az az elv: védeni mindent, csak a feltétlenül károsat ritkitani. S mivel bizonyos fajokról még nem mondhatjuk meg kártékonyságuk vagy hasznuk nyilvánvalóbb-e, nemkülönben mivel mások meg csak helyileg, időszakosan károsak, egyébként hasznosak, azért mindenek előtt: a madarak ismeretét kell minél tágabb körben terjeszteni. Csak ha ez az ismert áthatja a társadalom különböző rétegeit s az emberek különbözteni tudnak a jó és rossz között s tudják, mi módon biztositsák a hasznos madarak életfoltételeit s miképpen segitsék elő szaporodásukat, mennyiben és hogyan tizedeljék, tegyék ártalmatlanná a káros fajokat: akkor hullhat csak igazán termő talajra az a mag, melyből a madárvédelem életképesen felcsirázhatik. Szóval, felvilágositólag kell hatni s különösen az ifjú nemzedékbe bele kell nevelni a madarak iránt való szeretetet és tájékoztatni őket azok jelentőségéről.

A gyakorlati észjárású amerikaiak e tekintetben is jó példával járnak elöl. C. A. Babcock tanár 1894-ben azt az eszmét vetette föl, hogy célszerű volna az iskolákban az év bizonyos napját teljesen a madártannak szentelni s ez alkalommal az ifjuságot nemcsak a madarak ismeretére oktatni, hanem elterjedésükről, életmódjukról, költözködésükről s főleg táplálkozási viszonyaikról, gazdasági jelentőségükről népszerű játszi módon a szükséges tudnivalókat előadni.* Azóta az Egyesült-Államok különböző államaiban évenként tényleg meg is tartották „a madarak napját“ (Bird day), még pedig nagy ünnepélyességgel (Madárkiállitás, madarakról szóló költemények elszavalása, kisebb előadások, beszélgetések stb. tartása, kirándulás) Efféle ünnepség az ifjú kedélyre maradandó hatással van s oktatva szórakoztat, fogékonyságot ébreszt benne a madarak iránt, melyből a szeretet fakad és ebből a természetes madárvédelem. Mig azonban ennyire jutunk, s különben is, mig az emberek közt annyi sok van kinek szive hideg, értelme tompa, addig bizonyos törvényes intézkedések is szükségesek, noha ezektől csak részleges eredmény várható, mert hogy végrehajthatók is legyenek, feltételeznek bizonyos ismeretet.

Különben is a madárvédelem ügyében hozott kötelező szabályzatok és törvények főleg negative rendelkeznek, mert tiltják a helytelent, de nem hatnak az előmozditó tényezők hatásos felkarolására, kivéve, hogy magukban hordozzák az ismert elsajátitásnak kényszerét is, a minek pedig nyomós jelentősége van.

De a szorosan helyi, bizonyos területhez kapcsolt törvény mindig fogyatékos marad, mert a madárvédelemnél általános szempontok is szerepelnek. Vagyis országos törvény csak részlegesen intézkedhetik a költözködő madarak védelméről, s ezek érdekében nem sokat tehet. Világos, mert hiszen ezek az év jó részében nincsenek bizonyos területhez kötve. Akárhogy tiltaná pl. egy magyar madárvédelmi törvény költözködő madaraink pusztitását, érvénye csak arra az időre terjedhetne, mig ezek a madarak nálunk vannak, mert az olaszok vérbe ment felfogása csak ezután is nyilvánulna, azaz ők csak úgy fognák a nálunk teszkelő hasznos madarakat, mikor vandorútjokban ott átvonulnak, mind azelőtt. Ennek meggátlására csak egyetlen mód van, az, hogy a különböző érdekelt államok szövetkezve, a helyi viszonyokat is szemmel tartva, egységesen rendelkezzenek. Más szóval: a költözködő madarak hatásos védelme csak nemzetközi alapon lehet eredményes.

Már a hatvanas évek végén megtörténtek e tekintetben bizonyos kezdő lépések, melyek sokáig huzódva 1875-ben vezettek arra az egyezségre, mely egyrészről az osztrák-magyar, másrészről az olasz kormány közt létesült. Ennek az úgynevezett „olasz convenciónak“, valamint az 1884-ben Bécsben tartott 1-ső nemzetközi ornithologiai kongresszusnak elvi jelentőségű megállapodásai azonban csak papiron maradtak, valamint nem sok sikert eredményezett a Budapesten 1891-ben összeült II-ik nemzetközi ornithologiai kongresszus határozata sem, mely az 1875-iki egyezmény álláspontjára helyezkedve, főelvül kimondta: „hogy a hasznos és vadászható szárnyasok tömeges fogása és árusitása, szállitása tilos.“

És gyakorlati eredményeket eddig nem mutathatnak föl más nemzetközi madárvédő kongresszusok sem, nevezetesen az 1895-ben Párisban székelő, melyen pedig Európának majdnem összes államai képviselve voltak. A főakadály mindig abban volt, hogy az olasz kormány nem vállalhatott felelősséget az egyezmény végrehajtására, mert az olasz nép a madárpusztitást egész természetesnek tartja, nemzedékek során örökölte e hajlandóságot s azzal érvel: ha a madártogást megtiltják, a nép elesik egy kiváló keresetforrásától. De akadály volt az is, hogy a különböző nemzetek képviselői, ezeken az összejöveteleken nem tudtak megállapodni a megvédendő madarak névsorában sem. Hogy miért, azt a madarak hasznos és káros voltának fogalma s azok helyi

* L. b. i. v. Circular Nr. 17 U. St. Dep. of Agr. Div. of Biol. survey. Bird day in the Schools.

vazatszedő bizottság összesen 55 szavazó lapot vett át, s ezek alapján megállapította, hogy a közgyűlés az igazgatóság elnökévé Michaelis Izidor, alelnökévé Lauringer János, a felügyelő-bizottság rendes tagjává Czeke Gusztáv, Hechinger Imre és Wölfel Vilmos, póttagjaivá Lauringer Elek és Szájbely Gyula, az igazgatóság tagjaivá pedig Freiberger Sándor, Hrabovszky Sándor, dr. Lauringer János, báró Miske Kálmán, Róth Jenő, Schifer György, Szép Mihály, dr. Thomas Lajos és ifj. Unger Károly urakat, mindannyit majdnem egyhangulag választotta meg. Michaelis Izidor urban, a ki 20 év óta mint az igazgatóság és felügyelő-bizottság fáradhatatlan, ügybuzgó és szakavatott tagja működik, városunk e hatalmas pénzintézete oly igazgatósági elnököt nyert, a kinek személye, szakismerete és munkaereje teljes biztosítékot nyújt az iránt, hogy az intézet érdemdús ügyészével és titkárával s kipróbált lelkiismeretes tiszti karával jövőben is az eddigi helyesnek és üdvösnek felismert irányban fog sikerrol sikerre haladni.

A március 1-én tartott városi rendes közgyűlés.

„Conticuere omnes, intentique ora tenebant.“ Feszült figyelemmel hallgatózott mindenki és szájtátó bámulattal leste az eseményeket. Nagy dolgok történnek, a képviselő-testület megalakulása óta megértük az első *rendes* közgyűlést. Ezért pedig annál nagyobb köszönettel honoráljuk azokat, kik lehetővé tették, mert a hónap első napjára esett. Ne tessék ezen nevetni és ne tessék azt hinni, hogy a multak tanulsága után Kőszegen ez kicsi dolog! Nem. Elvégzett pedig a közgyűlés több fontosabb, kevésbé fontos és teljesen jelentéktelen dolgot. A mint a programmban volt, sőt olyat is, a mi nem volt. Ezzel azonban nem vesződünk.

A kath. congressusba kegyúri képviselőül megválasztotta — üresedés lévén — *Esterházy* Miklós hrg. drt;

a főgymnasiumi bizottságba: Chernel István, Kincs István, Kirchknopf Mihály, Mázy Engelbert dr., Molnár Béda, Miske Kálmán br., Róth Jenő, Stúr Lajos dr., Széchenyi Rezső gróf urakat.

A bizottság függetlenül, saját legjobb meggyőződése szerint működik és magát esetleg kiegészítve, de minden esetre maga választja a küldöttséget, mely a főgymnasium ügyét az illetékes forumokkal dülőre viszi.

A közgyűlés tudomásul vette, hogy az erdei károk megállapitására kiküldött bizottság nem ütötte agyon a dolgot, de két tagja — Freyler Lajos és Martinkovits Mátyás — lemondott, és a város zilált egyéb anyagi viszonyain kívül az erdei károkat is a kiküldött megyei számvevő vizsgálja;

a megtellebbezett ipariskolai tagválasztás ügyében Pados Gábor által beadott fellebbezésnek a törvényhatósági közgyűlés által való elvetését annál szivesebb örömmel fogadta, mert ugyanily természetű a polgári iskolaszék tagválasztása ellen beadott fellebbezés is;

hosszú vita után elfogadta a tanács által a polgári leány-iskola ügyében küldendő fölterjesztést, de úgy, hogy annak elküldése azon idő után essék, melyben az emlitett küldöttség a vallás- és közokt. miniszternek a főgymnasiumra vonatkozó szándékáról megbizonyosodott. Lesz mégis főgymnasiumunk! Telek, építés-költség megvan. A fentartás költsége mutogatja magát. A közgyűlés elfogadta a városnak a honvédség lövő-teréül átadott 19·5 holdnyi erdőterületéről kötött szerződését.

Több apró ügyet is elintézett, melylyel nem fárasztjuk a t. olvasót. Átlag rövid volt a közgyűlés, csak 3—5-ig tartott és szétoszlott a nélkül, hogy szives türelméért mondott köszönetét az elnök úrnak meghallhatta volna.

MI UJSAG?

— **Uj takarékpénztári igazgatók.** A mult vasárnapi takarékpénztári közgyűléseken a tisztújitásnál igazgatót is választottak. Mindkét pénzintézet . . . lelkészt állitott az élére: a Kőszegi Takarékpénztár *Michaelis* Izidor evang. lelkészt, a Kőszegi Általános Takarékpénztár pedig *Kincs* István városi plébánost választotta igazgatósági elnökévé.

— **A Polgári Kör** hushagyó kedden tartott első családi estéje rendkivül látogatott volt s igen kedélyes hangulatban folyt le. Fél kilencre az összes helyiségek asztalai mind le voltak foglalva, úgy hogy a később érkezőknek alig tudtak helyet szoritani. Most volt csak igazán érezhető egy tágas, nagyobb szabású teremnek a hiánya; s e hiányt különösen a buzgó s jókedvü táncosok érezték. A zene, tánc és vig farsangbúcsúztató eltartott jóval éjfélutánig, a mikor is a társaság „a legközelebbi viszontlátásra“ elbúcsúzott. E legközelebbi viszontlátás holnap, héttőn lesz; ekkor tartja a Kör első *rendes* héttői családi estéjét, ez alkalommal azonban zene és tánc nélkül. A f. hó 19-diki estélyen *Róth* József kir. tanácsos úr szives közreműködésével zene-előadások is lesznek. Ilyen zene-előadások, kibővitve esetleg felolvasásokkal is, ezentúl lehetőleg minden második családi-estén tartatnak.

— **Személyi hir.** *Berecz* Antal felsőbb leányiskolai miniszteri biztos pénteken városunkba érkezett s meglátogatta az evang. leánynevelőintézetet.

— **Katonai hir.** *Lóskay* Gábor honvédezredes febr. hó 28-án városunkba érkezett. Csütörtökön d. e. szemlét tartott a helybeli honvédzászloalj felett, meglátogatta a legénységi és altisztképző iskolákat s még aznap délben visszautazott Sopronba.

— **Köszönet.** A Kath. Kör vigalmi bizottsága szives köszönetet mond mindazoknak, kik farsang-hétfői estéje sikerének szives tényezői voltak: Prenner Paula kisasszonynak, Dombay Narcisz bencés tanár úrnak, Flöderer Jenő és Wittinger Ernő uraknak, kik az erkölcsi sikert biztositották, s azon szives adakozóknak, kik tombola-tárgyak beküldésével a kiadásokat fedezték. A nyerőknek, kiknek Fortuna komoly tárgyakkal, vagy trefás ugyan, de szellemes nyereményekkel kedveskedett, jövőben is sok szerencsét, a többieknek meg többet!

— **A Kath. Kör** farsang-héttői estéje ismét mulatság volt. A vigalmi bizottság, mint előre jelezte, nem külső fényre, de arra törekedett, hogy mindenki jól érezze magát s ezt elérte. A kik jelen voltak, nem bánták meg, hogy megjelentek. Derült, igazán lélekből fakadó, semmitől nem zavart jó kedv hatotta át a résztvevőket. Mulattak az előadáson, mely Dombay tanár úr falra vetitette képek produkálásából, Prenner P. kisasszony és Wittinger úr csinosan előadott párbeszédéből és Floderer Jenő úr jóizu coupletjeiből állott. Ugy értjük ezt, hogy a művészi élvezet felsőbb fokú mulatság. Utána kedves és bájos kisasszonyok tombola-jegyeket árultak s többet adtak el, mint a mennyi volt. Végre is nem csoda; a kedves látvány megér annyit, hogy valaki két jegyet vegyen, mikor csak egyet akart venni. Szivesen megköszöni, azt hiszem, nem csupán a Kör, de nem mond ellene a köszönetnek a vevő közönség sem. Következett a tánc, animóval, friss jókedvvel, — hogy meddig, azt nem mondhatom meg: nem tudom. S ezért már bocsánatot kérek. Az első négyest, kis számmal kifejezve, 40 pár táncolta. Kivánjuk, váljék kedves egészségükre, s szokjanak jó lélekkel az immár beállt bójthöz!

— **A Dallos-féle** kiházasitási alapitvány 80 koronás kamatjat az idén Tompek Teréz, férjezett Gintner kapta meg.

— **Ifjusági szórakozások.** Hogy a kedély nevelése mily fontos és áldásos hatású a fogékony gyermeki szivre, azt mindjobban kezdik átérezni intézeteink vezetői, s lassankint megengedik iskoláikban mindazon szellemi és testi szórakozásokat, a miktól eddig, mint valami veszedelemtől annyira féltek s idegenkedtek. Zene-és szavaló esték, szini-előadások, sőt tánc is (mit legveszedelmesebbnek tartottak) most már az ifjuság megengedett ártatlan szórakozásai közé tartozik még az intézet falain belül is. Árvaházunk *Vörös* Zsigmond praefektus és *Ifj* György vicepraefektus felügyelete alatt már régóta kultiválja a gyermekszinielőadásokat. Az intézetnek van állandó szinpada, csinos ruha- és diszlettára s nekünk nem egyszer alkalmunk volt, élvezettel végignézni s hallgatni néhány kedélyderitő diákszindarabot, monológot stbt igen ügyes előadásban. A mult szombaton is két darabot adtak: „A tojás-tolvajt“ és a „Paraszt mint Heródiás“ cz. bohóságot, mely jó és ártatlan humoru darabok előadásában egy egész sereg diák ügyeskedett. — A polg. leányiskola növendékei tanitónőik felügyelete alatt farsang vasárnap gyültek össze társas szórakozásra az intézet egyik nagyobb termében. Volt tombola, melyben igen csinos és kedves tárgyak kerültek kisorsolásra; majd általános örvendetes meglepetésül tánc következett felváltva jókedvű énekléssel és társasjátékokkal. A boldog leánysereg este hét órakor oszolt széjjel egy ártatlan örömökkel kellemesen eltöltött délután emlékével. — Hasonló szórakozásban részesültek az evang. leánynevelő-intézet növendékei is hushagyó kedden, *Izik* Mária igazgatónő s a tanitónők felügyelete alatt. Nagy uzsonna, meg tánc is volt, melyben — a leánykák örömének fokozására — a meghivott felnőtt vendégek is részt vettek.

— **Nyilvános köszönet.** A kőszegi takarékpénztár a helybeli gymnasiumban önnálló deáksegélyzőegyletnek 80 koronát adományozott. Fogadja a humanus intézet ez évről évre megújuló kegyességéért a szegény deákok nevében hálás köszönetünket. *Az igazgatóság.*

— **Nyilvános köszönet.** A gymnasiumi deák-segélyző-egylet választmányi tagjait kérem, hogy f. hó 11-én, vasárnap d. e. 11 órakor a gymnasiumi igazgató lakásán választmányi ülésre megjelenni szivesked,enek. Az ülés főtárgya: beszámolás a taggyűjtés eredményéről. *Az elnökség.*

— **Ipartestületi közgyűlés.** A kőszegi ipartestület f. évi március hó 11-én délután 2 órakor a városháza tanácstermében közgyűlést tart, melynek tárgysorozatát megmondja a lapunk más helyén közölt hirdetés.

— **Beküldetett.** A rendőrség szives figyelmébe! Több oldalról hallott panasznak adunk hangot s nem szeretnők, ha ezt többször is meg kellene cselekednünk. Terjed a miazma és bacillus. Terjeszti a sörgyárból nyiltan folyó szennyviz, az intézet sertésólainak és a sertés-hizlalónak ürüléke. Rontsuk el levegőnket is! Egyelőre ennyit figyelmeztetőül a rendőrségnek, mely úgy látszik, igen intensiv munkát folytat irószobájában, de mióta Schietert is olyan munkába fogta, nincs ki künu rendet csináljon.

— **Iparosok érdeke.** Az iparosok érdekeinek előmozditása ügyében a soproni kereskedelmi és iparkamara kiküldöttének vezetése alatt f. é. márc. 4-én délután 2 órakor Szombathelyen az ipartestület helyiségében ipartestületi értekezlet fog tartatni, melyen a kőszegi ipartestület is 4 taggal képviselteti magát.

— **Betegsegélyző pénztár.** A kőszegi ipartestület betegsegélyző pénztára jótétemeinyében az elmult évben is sokan részesültek. Tapdijat élvezett 45 tag 973 napig s kifizettetett részükre 778 kor. 40 fill; kórházban ápoltatott 18 tag 328 napig s kifizettetett utánuk 357 kor. kórházi költség. Orvosi rendelvény volt 384 esetben, családtag részére 18 esetben, gyógyszerköltség czimén kifizetett a pénztár 337 kor. 18 fillért, két meghalt tag után pedig 64 kor. temetési költséget. Pénztári állaga: Bevétel 3155 kor. 96 fill., kiadás 2602 kor 62 fill., vagyona 6157 k. 86 fill., melyből 1669 kor. 40 fill. a tartalék-alapot illeti. Tagsági forgalma: 1899. év januar 1-én volt 318 tag, évközben kilépett 110, meghalt 2 tag, belépett 107 tag, 1899. év végén a taglétszám 313.

— **Köszönetnyilvánitás.** A Kőszegi Takarékpénztár a helybeli Szegény tanulókat Segitő Egyesület javára 60 koronát volt kegyes adományozni, melyért hálás köszönetet mond az egyesület elnöke: *Endrédi* Gábor.

— **Köszönetnyilvánitás.** A Kőszegi Takarékpénztár a helybeli államilag segitett községi polgari fiu- és leányiskola könyvtárai részére 80 koronát volt kegyes adományozni, melyért hálás köszönetet mond az intézetek igazgatója: *Endrédi* Gábor.

— **Nyilvános köszönet.** A „Kőszegi Takarékpénztár“ a helybeli önk. tüzoltó-egyesületnek 100 koronát volt szives adni, mely kegyes adományért hálás köszönetét fejezi ki *az egyesület választmánya.*

— **Nyilvános köszönet.** A „Kőszegi Takarékpénztár“ ez idén is 60 koronát volt kegyes adományozni a városi iparos-tanonciskola szorgalmas és jó előmenetelü tanulóinak jutalmazására, mely nemes cselekedetért hálás köszönetet mond *Pados Gábor,* az iparisk. igazgatója.

— **A katonatisztek fizetése.** A katonatisztek ujonan rendszeresitett fizetésének folyósitásáról különféle hirek vannak elterjedve. A tisztek fizetését — mint értesülünk — akkor fogják folyósitani, mikor a magyar országgyűlés a pénzügyi költségvetést elfogadta, úgy, hogy a honvédtisztek a közös hadsereg tisztjeivel egy időben fogják megkapni a magasabb fizetést. A tisztek megkapják az 1900. januar 1-től járó többletet, amelyből azonban az elmult hónapokra eső szolgálati dijat levonják.

— **Anyakönyvi statisztika.** Folyó év februar havában a kőszegi anyakönyvi hivatalban bejegyeztetett 14 születés, 12 haláleset és 11 házasságkötés.

— **A Szlavianszky-koncert** iránt, mely ma este lesz a bálház nagytermében, igen nagy az érdeklődés. A jegyek nagyobb része már a hét folyamán elkelt. A hires énekkaron kivül meg a jól szervezett orosz Balalaika-zenekar is fog közreműködni s igy a hallgatóság kettős élvezetben fog részesülni.

— **A kőszegi járás vásárai** a következő sorrendben tartatnak meg: Március 12-én Borostyánkőn, 26-án Rohoncon Aprilis 13-án Rohoncon. Május 3-án Borostyánkőn, 14-én Lékán. Junius 10-én Borostyánkőn, 15-én Rohoncon. Julius 13-án Háromsátoron és Rohoncon. Augusztus 5-én Kőpalváu, 24-én Rohoncon. September 19-én Borostyánkőn, 2.-én Háromsátoron, 24-én Lékán. Oktober 28-án Pörgölinben. November 26-án Rohoncon. December 6-án Lékán, 24-én Rohoncon.

— **Nevmagyarositás.** Polhammer Mihály kőszegfalvai lakos, valamint kk. gyermekei, Emília, Margit, Jenő, Béla és Gyula vezetéknevüket belügyminiszteri engedélyivel *Mernyei*-re változtatták.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átirás alá: Markovits József után a 6071—6 74 hsz. 750 korona vételárban Kuntner Ferenc és neje javára.

— **Allatsereglet Kőszegen.** Koczka Antal és Fiai állatsereglete, mely a monárchia legnagyobb ilynemü vállalata, e hó közepe táján Kőszegre érkezik. Bővebbet a hirdetésben olvashatni.

— **Eladó kerékpár.** Egy jó karban levő bicikli készpénzfizetés mellett olcsón eladó. Bővebbet megmond a kiadóhivatal.

Hirek innen-onnan.

— **XIII. Leó pápa**, ki 1810 március 2 án született, tegnapelőtt, pénteken, töltötte be életének 90-dik évét. Tegnap, szombaton, pedig koronázásának 22-dik évfordulóját ünnepelte.

— **Rablók a vonaton.** A Budapestről Székesfehérvárra éjjel féltizenkettőkor érkező 207. számu személyvonatot mult kedden rablók támadták meg, behatoltak a podgyász-kocsiba, a honnan sok csomagot kiraboltak, hogy odább álljanak vele. A vonatszemélyzet azonban még jókor észrevette a rablókat és elriasztotta őket. Egy kézikoffert mindazonáltal magukkal vittek a rablók, a kik az üldözők elől zsákmányukkal az éj sötétjében elmenekültek.

— **Pezsgő-özönviz.** A hires francia pezsgővárosban Epernay-ben a minap nagy szerencsétlenség történt, a mely több mint másfél millió palack pezsgőt tett semmivé. Szombaton hajnalban ugyanis beszakadt a Rogerféle pezsgőgyár hatalmas pincéje. A hetvenöt méter hosszú és hatvan méter széles földalatti helyiségben ötszáz hordó és 1,500.000 üveg pezsgő volt. Ez a készlet teljesen elpusztult. A lezuhanó földtömeg súlya betörte a hordókat, összetörte az üvegeket s a drága italt az emberek helyett megitta a pince földje.

---

jelentőségének fejtegetéseiből és az e téren való kutatás hézagosságából megérthetjük. A párisi egyezmény azonban mégis megállapitott egy jegyzéket s a részletező intézkedéseket különös szempontokat az egyes államok belátására bizva, nemzetközileg védendőknek tartja a következőket: Kuvikot, Gatyáscsuvikot, Erdei baglyot, Karvalybaglyot, Gyöngybaglyot, Erdei füleskuvikot, Füleskuvikot, Szalakótát, az összes Harkályfajokat, Gyurgyalagot, Bübös bankát, Fakúszt, Hajnalmadarat, az összes Fecskéket, Kecskefejőt, Fülemiléket, Kékbegyeket, Rozsdafarkúakat, Hantmadarakat, Csalánczücsökat, Szürkebegyeket, Nádiposzátákat, Sitkéket, Tücsökmadarakat, Füzikéket, Ökörszemet, Cinegéket, Légykapókat, Billegetőket, Pipiseket, Pacsirták, Keresztcsőrűeket, Tengelicet, Csizt, Seregélyt, Pásztormadarat, Gólyát. Ellenben károsaknak mondja: Saskeselyűt, Sasokat, Rárót, Kánykat, Sólymokat, Karvalyt, Héját, Rétihéjákat, Buhút, Hollót, Szarkát Szajkót, Gémeket, Gódényt, Károkatonákat, Bulbókat, Buvarokat.

(Folytatása következik.)

— **Erdőégés.** *Rupanovits* János, barátmajori lakosnak 11 éves fia február hó 24-én az erdőben tüzet rakott. A tüz egyre terjedve átcsapott a fiatal csemetékből álló erdőre, melynek egy része csakhamar lángokban állott; a tüzet azonban nemsokára észrevették s elfojtották. A kárt 200 koronára becsülik.

— **Szomoru nászut.** A pozsonyi kórházba a minap halálos sebbel egy fiatal asszonyt szállitottak, a ki a nászuton fegyvert fogott maga ellen. Glaubitz Flóra báróné pár nappal ezelőtt Budapesten egybekelt Balik-Ucsevni Artur lovag földbirtokossal és a fiatal pár az esküvő után Bécsbe utazott. A nászutazók szállóban vettek lakást. A fiatal asszony valamin összeveszett férjével és ez az összeszólalkozás annyira elkeseritette, hogy kihajtatott a vasuthoz, jegyet váltott és utnak indult egyedül vissza, Budapestre. Marchegg és Pozsony között a vonat utasait azzal a hirrel ijesztették meg a kalauzok, hogy a vonaton öngyilkosságot kisérlett meg egy uriasszony. A hir igaz volt: Glaubitz báróné, az elkeseredett menyecske revolverrel sziven lőtte magát. Veszedelmes sebével Pozsonyban leszállitották a vonatról és kórházba vitték, a hol most élet-halál közt van.

— **Koronás pálinka.** A bor és sör kimérésnél használt edények kötelező lebélyegzését a kereskedelemügyi miniszter kiterjeszti a pálinkára is és julius elsejétől kezdve pálinkát is csak ilyen koronabélyeggel hitelesitett üvegpalaczkokban és poharakban szabad kimérni.

— **Viharágyuk vármegyénkben.** A vasvármegyei gazdasági egyesület igazgatóságával eddig 78 drb. viharágyut rendeltek meg vármegyénk birtokosai. Ez a szám azonban nem végleges, mert a jelentkezések még egyre tartanak.

— **Hirek a delafrikai harcterrol.** *Kronje*, a búrok hős tábornoka, ki a majdnem tizszeres angol sereggel szemben ily sokáig tartotta magát, végre mégis kapitulált *Roberts* előtt. A búr táborban mintegy 4000 embert találtak, holott számukat 10,000-re becsültek; a többi érthetetlen módon eltünt. Londonban természetesen határtalan az öröm, a mit még csak tokozott ama hir, hogy Ladysmith felszabadult a búrok ostroma alól s Dundonald tábornok több gyalogezreddel bevonult a városba. Az egész környéken nyoma sincs a búroknak, a kik az angol területről, úgylátszik, egészen visszavonulni készülnek.

Rövid hirek.

— **Üres lakások.** Budapesten mintegy 4000 lakás áll üresen.

— **Kecskemét városa** száz képviselőjének indítványára *Darányi* Iguác dr. földmivelésügyi minisztert diszpolgárának választotta.

— **A budai Vigadó** megnyitó ünnepélye 6000 korona tiszta jövedelmet hozott; ez összeget hamvazó szerdán kiosztottak Buda szegényei között.

— **A Spitzer-féle hires csodaarckenocsöt** nem szabad többé áruba bocsátani. A hivatalos kémiai vizsgálat kideritette, hogy a kenócs veszedelmes mérget tartalmaz, miért is a belügyminiszter az árusitását eltiltotta.

— **Uj tanitóképzők a fővárosban.** Az iskolaügyi kormány beleegyezését adta ahhoz, hogy a pesti oldalon lévő Fröbel-óvónőképző tanitónőképzővé alakittassék át s ugyancsak a pesti oldalon tanitóképzőt is akar felállitani. A két intézetet alkalmasint már az idén, szeptemberben nyitják meg.

— **A magyar liszt.** A hazai malmok január havában Fiumén keresztül közel 1100 kocsirakomány lisztet exportálták, minek több mint fele Angolországba ment.

— **Szombathelyen** az elmult évben kiadatott 156 épitési engedély; ebből befejezést nyert 148. Uj épület készült: lakóház 76, raktár 5, műhely 13, istálló 6, szin 21.

— **Magyar gyujtó a királynál.** Temesvárról irják: A király sorakozott a magyar ipar pártolóihoz. Az E. M. K. E.-gyujtógyár megbizást kapott, hogy állandóan lássa el a budai királyi palotát gyujtóval.

— **Képes levelezőlap-kiállitás** nyilik meg f. év május havában Budapesten.

— **Drágul a tinta.** Bécsben ugyanis tinta-kartell van alakulóban, melynek célja a tinta-árak emelése.

— **Kiutasitott zsidók.** A dortmundi kerületből (egyik rés) kétszáz galiciai zsidót kiutasitottak. Legna-Westphália zsidók házaló.

— **A tél Oroszországban** az idén rendkivül szigorú. Rigában a napokban 27, Szt.-Péterváron 25 fok hideg volt.

— **Az angolok vesztesége.** Egy angol lap kimutatása szerint az angolok a háború kezdetétől február 2-ig körülbelül tizenegyezer embert vesztettek. Érdekes azonban, hogy a sebesültek nagy része visszatért csapatjához, mert a Mauser-fegyver okozta sebesülések bámulatos könnyen és gyorsan gyógyulnak.

Különféléek.

* **A házak magassága Párisban.** A párisi tanács uj rendeletet adott ki, a mely megszabja a házak maximális magasságát. Az uj rendelet szerint a körutakon husz méternél magasabb házat nem szabad épiteni, a szük utcákban a városi tanács esetről-esetre szabja meg az épitendő ház maximális magasságát. Szabályul fölállitották, hogy hat méter széles utcaban tizennégy méter lehet a legnagyobb magasság. Ebben az arányban számitják majd ki a szük utcákban megengedhető legnagyobb magasságot. Az emeletek számát nem szabták meg. Mindenki azt csinálja házával, a mi neki tetszik.

* **Hat iskolásleány munkája.** Huszonöt évvel ezelőtt Stokholmban hat kis iskolásleány egyesületet csinált, hogy kézimunkájukkal pénzt szerezzenek szegény iskolatársnőik számára. Elhatározták, hogy évenkint kiállitást rendeznek kézimunkáikból. Ezt a tervet végre is hajtották s mindjárt az első kiállitás százötven koronát jövedelmezett a jótékony leánykáknak. A következő években az egyesület tagjai egyre szaporodtak s a bevétel is megnövekedett s már 1882-ben egy játékszobát rendeztek be szegény gyermekek számára, a kik ott hetenkint többször ebédet is kaptak. Minden nyáron vidékre küldte az egyesület a szegény gyermekeket, vagyontalan családokat segitett és tehetséges tanulókból tanitónőket nevelt. Néhány évvel ezelőtt már kórházat is épitett az egyesület beteg gyermekeknek. Az utolsó tiz év alatt az egyesület kiállitásokat rendezett jótékony célra mindig fényes eredménnyel. Most a hat hat iskolás leány által alapitott egyesületnek oly nagy vagyona van, hogy egy külön nagy kórház épitését tervezi.

* **Vasúti kupéban.**

— Jól érzed magad a helyeden, édes angyalom?

„ Óh nagyon jól, drága férjecském.

— Nem fázol, édesem?

„ Dehogy, dehogy.

— Nem érzesz semmi huzatot az ablak felől?

„ Epenséggel semmit.

— No, hát akkor cseréljünk helyet!

* **Gyerekész.**

Mama: Ugyan Miczikém, mért nézel mindig a fejemre, ha a kalapomat felteszem.

Miczi: Ugy szeretném a fejeden azt a lyukat látni, a melyiken azt a hosszú tűt keresztül szúrod.

* **Allatok farsangja.** A báltermek fényes publikuma bizonyára nem gondol arra, hogy a tánc gyönyörüségeinek nemcsak az ember hódol, hanem némely állatfajok is, a melyeket szintén mámorba ejt a mozgások ritmusa. Igy a pávák, ha nyilt mezőn vannak, igen sokszor táncba fognak. A táncoló páva fölugrik a magasba, gyakran egy méternyire is, e mellett kissé kiterjeszti a szárnyait s táncolva rakosgatja a lábait, váltogatva egyiket a másik után. A futólábu madarak mind hódolnak a táncnak. Ha az állatok egyszer monstrebált rendeznének, akkor bizonyára a gólya volna a táncmesterük. Különösen valami gyorspolka-féle tánc az, a melyhez némely gólyafajok kitünően értenek. A him lebocsátott, kiterjesztett szárnyakkal röpdös az ő asszonykája előtt, koronkint elkezd rendkivül gyorsan futni, miközben utólérhetetlen ügyességgel csapkod néhányszor maga körül a szárnyaival, majd lassitja tutását s méltóságosan lépdel tovább, egy kissé lehajtja a fejét s újra kezdi a művészi játékot. Finoman és ékesen szeretnek táncolni a bibicek, talán ezért választották maguk számára az elegáns, de ma már nem igen divatos menüettet. Ha táncolni akarnak, akkor mindig hárman állnak össze. Egyébként párosan élnek, de ilyenkor elválik egyik a másiktól s elröpül a szomszédos párhoz, a hol nagy örömmel fogadják. Mind a két gazda elébe megy a látogatónak s mögötte állanak meg. Ezre elkezd mind a háromu egyenlő lépésekben gyorsan menni, miközben a megfelelő ütem szerint doboló hangokat hallatnak. Egyszerre félbeszakitják a sétát. A vezető fölemeli szárnyait, de még mindig mozdulatlanul s hangosan énekelve áll ott. A másik kettő szorosan egy sorbau áll egymás mögött, mindketten előre és hátra hajlonganak, mig csőrük a földet érinti s ebben a helyzetben várnak egy ideig. Ezzel a mulatságnak vége és a látogató visszatér a saját hitvestársához, hogy később ő togadjon egy ilyen vendéget. Igy figyelték meg a természettudósok mostanában ezeket a szép játékokat és táncokat, melyeknek nem szab határt a kalendárium. Hamvazó szerdával, a mikor bezárják a báltermeket, nem szünik meg ez a vig kedv, hanem az egész éven át ilyen érdekes módon nyilatkozik meg.

Közgazdaság.

) **Minő burgonyák legalkalmasabbak középkötöttségu földre.** A burgonya vetés ideje még csak hónapok mulva érkezik el s máris felvetjük a kérdést, hogy minő burgonyát termeljünk középkötöttségú talajokon. Tesszük ezt azért, mert sokkal olcsóbban juthat a gazda jó vetőgumóhoz még a télihónapokban, mint kora tavaszszal, midőn a gazdasági munkák felhalmozódása miatt nem igen ér reá sok időt forditani arra, hogy vetési szükségletét hogyan és honnan szerezze be. Középkötöttségú talajra, mely ősszel rendszeres megmunkálásban részesül, jó kultureróben van s tavasszal még műtrágyát is kap, legjobb a Doléga, Topasz, Fortuna, Reichskanzler, Imperator és Professor-Märcker.

) **A cukorrépa sikeres termelésének titka.** A cukorrépa termelés iránt gazdáink kedve már kissé alább hagyott. Még néhány évvel ezelőtt boldognak érezhette magát az, ki valamely gyárral szerződést köthetett, addig ma éppen megforditva áll a dolog; valósággal a gyárosok járnak a termelők után, kapacitálva a termelésre. A gazdák e magatartása részben arra vezethető vissza, hogy a gyárosok túlságos követelményekkel lépnek fel a termelőkkel szemben, a mely követelmények nem állottak arányban a jövedelmezőséggel, de másrészt az is tény, hogy a jövedelmezőség csekély mérvének maga a gazdaközönség is oka, mert nem jár el a cukorrépa termelés terén kellő szakavatottsággal. Ha valahol, úgy éppen a cukorrépa-termelésnél legnélkülözhetlenebb a kellő szakértelem s fáradtságot nem ismerő tevékenység, mert elkezdve a szántástól egészen a kiszedésig, minden egyes munkálat a legnagyobb rigorozitással eszközlendő. Első sorban is jó talaj kell, azt jól kell megmunkálni, tápanyagokkal bőven ellátni s különösen mésszel és foszforsavval gazdagitani. Biztositani kell a jó és olcsó munkaerőt, meg kell tenni a védelmi intézkedéseket s a termelési költség redukálása céljából gondoskodni kell jó munkagépekről. Ime ezekben áll a sikeres termelés titka.

Irodalom és művészet.

— **A legszebb 101 külföldi dal** cim alatt a Rózsavölgyi és társa cég a maga nemében páratlan vállalatot inditott meg. Megjelenteti ugyanis zongora átiratos kiadásban egy hosszu cyklus keretében, a legszebb és legnépszerübb dalokat, köztük olyanokat a melyek már rég a világ közkincsét képezik. A Chopin, Rubinstein Grieg, Schubert, Schumann, Jensen, Volkmann, Franz és Liszt fényes névei mellett ott találjuk a modern népszerü zeneszerzők legkiválóbbjait, Jüngst Hugót, Moszkowszky-t, Bohm Károlyt, Meyer Hellmund-ot, Suppét Becker-t, Arditit, Hildachot s megleljük a gyüjteményben a legelterjedtebb s az összes dalos nemzetek zenéjében polgárjogot nyert populáris dalokat: a Mandolinatát, a hires Vergissmein nicht-ot, a Santa-Luciát, a vörös sarafán-t, a Rotschild báróné hires francia dalát, a melyeknek mindegyikét könnyen játszható átiratban élvezheti a zongorázó közönség. A második kötete ennek a becses gyüjteménynek éppen olyan lelkes pártfogásra tarthat igényt, mint amilyenben ennek első kötete annak idején a nagyközönségnél részesült. Poór Vilmos igazán derék munkát végzett, a mikor a fentérintett közkedveltségü dalokat élvezhető formában adta a közönségünk elé. O megtalálta a középutat arra nézve, mint kell a zongoraátiratokat elkészitení a nélkül, hogy az előadóval szemben az átlagos képességeket felülhaladó igényekkel lépne fel. A Rózsavölgyi cégnek csak elismerésünket fejezhetjük ki szép vállalatukért, a melylyel igazán kitünő szolgálatot tett közönségünknek. A dalgyüjteménynyel nemcsak hogy alkalmat nyujtott arra, hogy a legkedveltebb dalokkal zongoraátiratban is megismerkedhessünk, de hálára kötelezte vele a közönséget azzal, hogy annak beszerzését a kiadvány rendkivüli olcsóságával teszi lehetővé. Ára az 51 darabot tartalmazó kötetnek 3 korona.

Foulárd-selyem-ruha 8 frt 40 krtól

feljebb — 14 méter! postabér és vámmentesen szállitva! Minták postafordultával küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és szines „Henneberg-selyem" 45 krtól 14 frt 65 krig.

Henneberg G. selyemgyáros (cs. k. udv. szállító) Zürichben.

Vegyesek.

— **Ujság Montricherből** (Wadt-Kanton,) A gyakori szivdobogás a legtöbb esetben nagyon aggasztja a tőle szenvedőket. Azt hiszik, hogy valami szivbaj támadta meg őket és mindig szomorú gondolatokkal vannak eltelve, a mi csak sulyosbitja a betegséget. Okvetetlenül szükséges, hogy orvost hivjunk segitségül és pontosan megmondjuk neki a szivdobogás eredetét, mert ezt a bajt sokszor oly jelenségek idézik elő, a melyeknél a szív csak másodsorban jő tekintetbe. Valóban a szivdobogás gyakran lép föl idegbajnál és ilyenkor az idegesség idézi elő anélkül, hogy igazán szivbajról lenne szó. A szivtünetek könnyen felismerhetők. Az étvágy kevesebb lesz, a gyomor csak nehezen tudja megemészteni a táplálékot, az egész testet általános gyöngeség fogja el, olykor a szem ereje is meggyöngül, az emlékezés rosszabbodik, az álom eltünik és még az erkölcsi erő is szenved. Az ember rendkivül érzékenynyé válik, mindan legcsekélyebb okból sir és tehernek érzi az életet. Ebben az esetben gondozni kell a meggyöngült idegeket. Erősödásra van szükségük, és hogy gyógyulást találjon az ember, szükséges, hogy az idegek számára legjobb erősitő szert használja. Morel Zsóna kisasszony Montricherből (Wadt-Kanton, Svájc) is ebben a bajban szenvedett.

— Nyolc év óta, ezt irja levelében, szivbajról szenvedtem, mely az utolsó évben közbejött komplikációk következtében csak rosszabbodott. Folyton szivdobogásom volt és mást, mint tejet, nem birtam el. Ijedtséget kelthetően elgyöngültem, nem tudtam tovább aludni, látásom gyöngült, mindent feketének láttam és kétségbeestem gyógyulásomon. Csak a mikor a Pink-pilulát kezdtem használni, tért vissza reménységem. Étvágyam láthatólag visszatért, jól emésztettem és jótevő álom üdülését adott fáradt testemnek. Szemem visszanyert régi erejét, idegeim lecsöndesültek és ismét olyan erős voltam, mint betegségem előtt.

Ebből az alkalomból közöljük még Mieg doktor (Versailles) bizonyitványát: Betegeim egyikét szivbaj támadta meg, megpróbálkoztam a Pink-pilulával, melyet a vérszegénység esetében sikerrel használtam. Kitünő eredményt értem el.

Közismert dolog, hogy a Pink-pilula az idegek leghatalmasabb erősitője és figyelemre méltó a hatása minden bajnál, melyet az ideggyöngeség idéz elő, minő a neurasztenia, a sárgaság, vérszegénység, vitustánc és a többi. A Pink-piluláknak kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszertárban. Egy doboz ára 1 fr. 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszertárában, Budapest, Király-utca.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorbaj, étvágyhiány, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhirü Pserhofer vértisztitó labdácsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendü orvosok által ajánltatnak. Hasznos szolgálatot vélünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitünő gyógyszert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekercs, mely 6 doboz á 15 labdács 1.05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekercset 1.25 frtért, 2 tekercset 2.30 frtért, 3 tekercset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszertára, Bécs, I. Singerstrasse 15.

A szerkesztő postája.

— **Szere Ferike.** Most már szivesen hozzuk.

— **r.** Ön mókázik velünk. Az irását nem ismerjük, ám azért mégis ráismerünk az anonym levél szerzőjére. Elcelődésének se füle, se farka; azaz hogy füle, az van, a milyen a gondatlan diák könyvében szokott lenni.

— **Bodo, Győr-Szt. Márton.** Várjuk igéretének szives teljesitését.

— **dr. Budapest.** Köszönet! hozzuk.

— **Kalmán.** A mai számból kiszorult; nem sürgős, ugyebár? Kérek az efajtából máskor is. Üdvözöllek.

— **Mr. Sincere.** Késön kaptuk kézhez s igy ma nem hozhatjuk. Köszönet.

A kőszegi takarékpénztár mérlege 1899-ik évi december 31-én.

Fkönyvi lapszám	VAGYON	Osztrák érték frt	kr
64	Pénztári készlet 1899-ik évi december 31-én	32,985	29
20	A két ház értéke	32,000	—
3	159,800.— frt 4% magyar földtelherment. kötvény 94 frt	150,212	—
4	48,600.— frt 4½% „ italm. jog-kárt. „ 99	48,114	—
52	100,000.— K. belvárosi takarékp. záloglevél 99	49,500	—
6	228 drb. Kőszeg-Szombathelyi vasuti elsőbbs. részv. 95	21,660	—
7	Leszámitolt értékpapirok	61,890	76
8	Tartalék-alap:		
	55,000,— K. 4½% belvárosi takarékpt. záloglevél 99.— frt 27,225.—		
	75,000.— K. 4½% országos központi takarékpénztári záloglevél 99.— „ 37,125.—	64,350	—
55	Kölcsönök	4,740,232	45
56	Előlegek	93,038	—
57	Váltók	209,219	82
54	Különféle pénzintézetnél elhelyezett összeg	105,585	95
14	Nyugdijalap értékpapirjai és pedig:		
	800.— frt 1860-as sorsjegy		
	47,300.— „ 4½% magy. italm. jog-kárt. kötvény		
	2,500.— „ 5000.— K. 4½% országos központi takarékpénztári záloglevél		
	1,000.— „ 4½% egyesült budapesti fővárosi takarékpénztári záloglevél	50,261	10
15	Reáliskolai alap értékpapirjai	10,000	—
16	A tisztviselők által letett óvadék és a távbeszélő vezeték óvadéka	7,400	—
58	Nyomtatványok	698	29
23	Hátralékos kamatok 1899-ik évi december 31-én:		
	Kölcsönök után frt 55,420.90		
	Előlegek „ „ 1,733.92		
	Értékpapirok után „ 2,002.83	59,157	65
	Összesen	5,736,305	31

Fkönyvi lapszám	TEHER	Osztrák érték frt	kr
24	Részvénytőke	120,000	
51	Részvénytőke-tartalékalap	120,000	—
25	Tartalékalap: állása 1898. december 31-én frt 65,041.47 szaporulat adómentes szelvényekből „ 2,925.—	67,966	47
61	Nyugdijalap	52,224	11
28	Reáliskolai alap	10,000	—
29	Az értékpapirok külön tartalékalapja	28,813	39
31	A tisztviselők óvadéka	7,390	—
30	Kőszeg sz. kir. város árvaszékének illetménye	67	75
59	4% betétek és tőkésitett kamatok	5,088,968	82
60	Árva „ „ „	105,746	31
62	Letétek	1,746	38
35	Fel nem vett osztalék 1898-ik évről	100	—
36	10% adó az 1899. évi dec. 31-én tőkésitett kamatok után	10,167	69
63	Jótékony és közhasznu célokrá szánt összeg maradéka	1,162	92
39	Előre fizetett lakbér	141	66
29	1900-ik évi előre fizetet kamatok és illeték:		
	Váltók után frt 2,105.70		
	Kölcsönök után „ 37,961.70		
	Előlegek „ „ 105.98		
	Értékpapirok után „ 1,856.72		
	Illeték „ 1,000.—	43,030	10
40	1898-ik évi nyeremény-áthozat	4,714	41
41	1899-ik „ tiszta nyeremény	74,065	30
	Összesen	5,736,305	31

Kőszeg, 1899. december 31-én.

Freyler Lajos s. k., pénztárnok. **Lauringer János** s. k., elnök. **Wölfel Vilmos** s. k., könyvelő.

Jelen üzleti kimutatást és mérleget a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlitottuk, pontosau megvizsgáltuk és legnagyobb rendben találtuk. Kőszeg, 1900. február 7-én.

A felügyelő-bizottság: **Czeke Gusztáv** s. k., **Michaelis Izidor** s. k., **Waisbecker Ede** s. k.

Előleges jelentés!

Van szerencsém e város és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására adni, hogy a napokban ide érkezik a

KOCZKA ANTAL és FIAI

magyar-osztr. első és legnagyobb utazó

ÁLLATSEREGLETE

mely 20 szállitó-kocsival van felszerelve és ezen szakmában a legelegánsabb utazási vállalat, melyben látható lesz

1 nagyszámú gyűjtemény a legszebb és legritkább ragadozó vadállatokból a világ minden részéből.

2 indiai elefánt. 17 darab különféle oroszlán, bengáliai királyi tigris-család, fekete párduc, leopárd és más ragadozó állatok eddig itt nem voltak láthatók.

Uj! Uj! Uj!

Három fiatal oroszlán, melyek f. é. január 14-én, **két azsiai sakál**, melyek jan. 20-án és **4 farkaskutya**, melyek január 24-én Győrött születtek.

Előadás és a ragadozó állatok etetése d. u. 4 órakor és este fél 8 órakor.

Az előadás a világ 5 leghiresebb állatszeliditője által fog bemutattatni.

Bővebbet a falragaszok.

Saját zenekar.

Az igazgatóság.

Meghivó

a kőszegi ipartestületnek

1900. évi márcziua hó 11-én délután 2 órakor

a városház tanácstermében tartandó

közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Jelentés a testület mult évi működéséről.
2. A mult évi számadások előterjesztése és felmentvény megadása.
3. Jövő évi költségvetés megállapitása.
4. Az elöljáróság és számvevők választása.
5. Netáni inditványok.

Az elnökség.

Minden köhögő betegnek a **Kaiser-féle**

MELL-CZUKORKA

a legmelegebben ajánlható.

2480 közjegyzőileg hitelesitett bizonyitvány erősitik meg a biztos hatást köhögés, rekedtség és nyálkásodásnál.

Egy csomag ára 10 és 20 kr.

Biztos eredményt

nyujtanak az általánosan jónak talált Kaiser-féle

pfeffermüncz-czukorkák

elvagytalansagnál és gyomorbajoknál.

Egy csomag ára 20 kr.

Kapható Kőszegen:

Jánosa Gyulánál.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényeál, csuzná, tagszaggatásnál és meghűlésekne és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi szépszerű háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányosni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállitók.

Kapható Kőszegen: Floderer Jenő gyógyszertárában

Elismerés az érdemnek!

Wilhelm Ferenc, a Bécs melletti neunkirchenl gyógyszerész urnak Altonából 1897. auguszt. 11-én ezt irják:

En már 70 éves vagyok és 10 év óta izületi csúzban szenvedtem, továbbá aranyeres bántalmakban és nem tudtam gyógyulást találni. Csak az ön Wilhelm-féle köszvény és csúzellenes vértisztitó teája szabaditott meg engem 3 hét alatt teljesen betegségemtől. Önnek valamint a grofnónek, kinek köszönet-nyilvánitását az ujságban olvastam, ezennel bálás köszönetet mondok.

Teljes tisztelettel

Ackermann Christ.

Altona, Hamburg mellett, Reichenstrasse, 6.

Kapható minden gyógytárban.

Főraktár Kőszegen: **Floderer Jenő**

gyógyszerész urnál (Csacsinovits-féle gyógyszertár.)

Lapunk egyes rovatait, a hír-rovat kivételével, mindenkor szombaton délben zárjuk le.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.